

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Váhr L. könyv- és papírkereskedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 20.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak. Kéziratok nem adódnak vissza.</p>
--	---	--	--

Az oldott kéve.

Jönnek a megdöbbentő jelentések: kevés a katonának való alkalmas legény. A Kinissi Pálok helyett csenevész, sanyas fiatalok vonul fel a sorozó bizottságok elé. Visszaemlékezésnek is fájó és bántó érzés, hogy évről évre konstátáljuk e bajt, a mely nem hogy szűnne, de évről évre növeli a statisztika számát.

Keseregünk azonban egészen céltalanul. Még csak nem is érünk el vele semmit, a mely a jelenség javítására. Inkább keresnünk kell az okozatot, a mely a bajt megszünteti.

Az okot nem nehéz megtalálni. Ahol azelőtt egy-egy csapszék mérte az alkoholt, ma a legkisebb falu is rangoskodik a korcsmákban. Azelőtt nem hulltak az emberek olyan sűrű rajokban, ma az angolok, tudóvász ijesztő számokban növeli a betegek számát. A pálinka és a betegség között is nyilvánvaló a kapcsolat. De még nyilvánvalóbb, ha rá gondolunk a nép táplálkozására, lakásügyére, higiéniájára, a melyről ne beszéljünk madárnyelven, ne szegyeljük bevallani, borszalmas, éppen a Kánaán földjén.

A nép nem táplálkozik eléggé jól, mert nem telik, nagy a drágaság. Ez az országos nézet és vélemény. És pedig azt nygjuk, hogy a drágaság lokális tünet. Internationalis jelenség. Nemcsak itt nálunk, avagy bővebb körzetben beszélve, Magyarországon van drágaság, hanem az egész világon. A helyi tüneteket nem lehet kizárólag irányadónak tekinteni. Azok a minduntalan hallott ugynevezett alaptételek a drágaság főokáról, hogy a termelés nem

tud lépést tartani a fogyasztással, továbbá, hogy az ipar és kereskedelem fejlődése következtében kevesebb munkaerő áll a mezőgazdasági termelés rendelkezésére, amiből az következik, hogy a fogyasztás igénye emelkedik, hasonlóképpen a nemzetközi forgalom akadályai a védvámok, zárt vámterületek, a militarizmussal és az államfenntartásával járó emelkedő közterhek, mind-mind ható tényezők, de csak másodsorban lokálisak s felsorolásuk éppen úgy, mind felismerésük csak arra szolgál, hogy ezen belül a lokális jelenségek elhelyezkedése, hatása, megfigyelhető legyen.

A drágaság leküzdésével csak az lehet a cél, hogy ezek a tényezők mérsékeltesse, kikapcsoltsassanak, vagy legalább alkalmazkodjanak az okok elhárítása eredményeként.

A drágaság elviselhetővé tétele, a megélhetéskedvezőbbé való tétele végső eredményében nem az államra, hanem a társadalomra vár. Az élelmezési ipar rendszeres szabályozása, ennek fejlesztése, élelmezési vagy üzemek létesítése, a kartellek büntetése, a fogyasztási adók és vámok mérséklése csak másodsorban képez állami feladatot, társadalmi egyesülés, együttműködés és céltudatos működés az, mely által a célok elérhetők.

A fogyasztóknak és a termelőknél a maguk körében gyakorlatilag ki kell választani tudni azt, hogy mit és miben és hogy takarékoskodjanak, mert hiszen ha a drágaság elhárításának nem is az archimedesi csavarhos hasonló okát leljük meg ebben, az áremelkedések és pénzbeli ellenszolgáltatásnak kétségte-

lenül ez az első és legbiztosabb ellenszere.

Oktatók kellene, akik megértetik a néppel, hogy oktalan költségek nem tegyen fejlődése rovására. Inkább a konyhájában legyen pazarló, mint a korcsmákban dözsölő. Közeledjék az orvoshoz és hagyja faképnél a kuruzsológát. A kultura fátylát kell fellobbantani, hogy az értelem bevilágítsa a sötét, pusztító helyeket s a nép meglássa, hol tör reá az orozva leselekedő halál.

Ha csak panaszkodunk, nem lesz eredmény. Minden tavasz megismétli Tompa Mihály sorait:

„Pusztulunk veszünk...
Mint oldott kéve, sőt hull nemzetünk“.

— *Majláth Gusztáv Károly Erdély püspöke a főispánunkat ért gyász alkalmából őszinte részvételnek adott kifejezést, s ezt az alábbi levélben tolmácsolta:*

Méltóságos Uram!

Őszinte megilletődéssel értesültem gyászáról s szívből tuszodom fájdalomban. Enyhítse azt a tudat, hogy hosszas, keserves szenvedésektől váltotta meg az elköltözöttet a jó Isten, amikor magához szólította őt. — A szenvedésben megtisztult lélek örök üdvösségéért kegyelettel imádkozom a Méltóságod és a gyászoló család többi tagjai számára a vigasztalás kegyelmét, a feltámadás hitének drága ajándékát kérem Istenedtől.

Méltóságos Főispán Uram

részvevő tisztelője:

MAJLÁTH,

püspök.

Gyulafehérvár, 1914. április 4.

A székelyudvarhely—csikszereidei vasút.

Csikszereida, 1914. április 14.

A székelyudvarhely-csikszereidei vasút ügyében ugy Csikszereida város képviselőtestülete, mint a vármegye alispánja újabb feltérjesztést intéztek a kereskedelemügyi miniszterhez a beígért vasút melletti kiépítése iránt. Most arról értesülünk, hogy Székelyudvarhely városa is újabb tárgyalás alá vette a vasút ügyét és ennek eredményeként az alábbi memorandumot küldötte fel a miniszterhez:

Nagyméltóságú magyar királyi kereskedelemügyi Miniszter Ur! Az 1913. évi július 26-án tartott rendkívüli közgyűlésünk 106—913. szám alatt kelt határozata alapján feliratott intézkünk Nagyméltóságodhoz, kérve a Székelyudvarhely—Csikszereida közötti vasútvonal sürgős kiépítését, illetve az 1905. VII. t.-cz. végrehajtását.

A kérvényünkben kifejtett okok arra birták Nagyméltóságodat, hogy 72833—913. III. 5. szám alatt kelt leiratában megígérte jogos igényünk melletti teljesítését.

Örömmel és hálával tölti el szívünket az a tudat, hogy végre az államhatalom legfőbb kezelői is belátták, hogy a székely érdekek elsősorú magyar nemzeti érdekek és nem is sürgetőnk újlag kérelmünk teljesítését, ha azok a jelenségek, melyeket a külpolitikában észlelünk, aggodalommal nem változtatnák bennünk az öröm érzését és a természetes életösszön nem kényszerítene, hogy minden eszközt megragadjunk, ami csak alkalmas arra, hogy megerősítsen és a fenyegető veszélyt rólunk elhárítsa.

A legutóbbi bolgár-szerb háború eseményeinek szemlélése közben megdöbbentéssel tapasztaltuk, hogy Románia arra huznáta föl Bulgária súlyos helyzetét és a bolgár vereségeket, hogy bevonuljon Bulgáriába és minden erkölcsi érzést fellázító módon elfoglalja a sok sebből vérző, védekezésre képtelen bolgár állam egy részét.

Ugyanennek lehetünk mi is kitéve a legelső nemzetközi bonyadalom alkalmával, hiszen a román közvélemény nem csinál titkot abból, hogy Erdélyt Romániához kell csatolni. Erre mutatnak azok az ellenünk való izzó gyűlöletből áthatott igazságok, amelyekkel a román

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

As ember.

Ira: Kovács Ferenc.

A szüleit korán elveszítette. Ámbár, hogy a szülei elvesztésében sem a hajókötél, sem a mosóteknő mellett meghülés nem játszott semmiféle szerepet; ezek elvesztése mégis tragikus körülmények között történt. Az apja faragó volt a egyszer egy betálat pálinkázni, hogy a fauskó helyett a saját harabba vágta a fejszét. Az anyja fejfel belebukott a forró szilvalekvárba és szárvet halt. Mindez egy órában, korán reggel történt, ezért vezítette el „korán“ a szüleit.

Kiállott a kapuba, nézegette a hosszú, keskeny, tova futó országutat. Láttá, hogy az le is, meg fel is megy. Amott felmegy egy nagy hegynek, azután ismét lekanyarodik egy mély völgybe, mint egy fehér pántlika.

Vajjon mi lehet azon a hegyen túl, mi lehet a völgyben?

Most vette észre, hogy ő mostanáig csak gyermek volt, — most lett ember. Nem is tudta, hogy ha az ember el akar indulni, tudnia kell előbb, hogy az országút kétfelé vezet. Merre menjen most? Gondolkozni kezdett. Jobbra? Nem. Akkor balra? Arra sem. Hát merre? Előre!

Azzal a nyakába kanyarítottá tarissnyáját, hova alá fogta bunkós botját és ment.

Az uton caupa idegen emberekkel találkozott, azok is mentek valahová, némelyikük jött valahonnan, ment haza felé. Ő est észre vette, látta, hogy akik haza felé mennek, azoknak vidám pir ill az arcukon, várják, hogy haza érjenek s otthon elmesélhessék az asszonyoknak, a gyermekeknek és a szomszédoknak, hogy mit láttak, mit hallottak s mi az ára itt meg ott a kukoricának, búzának, fának, megyének.

Könyv gyűlt a szemébe, hol van az ő otthona? Hamar megtalálta rá a feleletet. Sobol-

letörtülte a könnyeit, sóhajtott egyet és ment tovább.

A déli harangzó már régen elhangzott, mikor elérte az első falut. Barátságos falunak nézett ki, az első háznál egy nagy kutya ugrott rá. Megütötte a kutya. Erre kiugrott a gazda egy vasvillával és majd leszurta, hogy miért bántja a kutyaját.

Most az ideje — gondolta — hogy önállóságra tegyen szert. Ha csendben tovakullog, gyávának nézik, ha visszafelé, kikaphat. Inkább szó nélkül hagyja, de még sem. Mikor a gazda már befordult a portájára, utána kiáltott:

— Hallja-e gazduram.
— No, mit akarsz még?

— Hát csak azt, hogy inkább harapja le az a kutya az inamat, minthogy megütném.

— Egy jött-mentnél előbb való a faluban az idevalósi kutya.

— Az igaz lehet. Isten áldja meg kendet.

Ellendült, de a gazda visszahívta. Tetszett neki, jóképű, erős szál legény volt.

— Szegődj be hozsám ücsém, ugy látom jóra való legény lehetsz. Egy pár fejeles csizma, egy rend gunya, dohány, meg miegymás nálam is kijár, aztán együtt húszuk az igát. Magam is dolgozom.

Kézét csaptak, ami azt jelentette, hogy kész a szerződés, alá is van írva.

Szorgalmas cseléd volt. A nappal mindig korábban kelt s a csillagok mindig látták, mikor nyugvóra tért a szénaboglyában.

Nem is eresztette volna el a gazda holtá napjáig se, de hát egyszer csak nagy bilétás levél jött a császártól, hogy el kell menni katonának, nincs az alov kivétel. Pedig a kutyaival is, hej, de összebarátkozott. Sokszor mondta neki:

— Te hostál engem a háshoz.

Est az elismerést a kutya szépen megköszönte, körülugratta és nyalta a kezét.

No, de mindegy, mégis csak elvitték, még pedig meesze Boszniába.

Legkeservesebb volt a bucsu a szomszédok Zsuzsijától.

— Nem baj, majd csak letelik a három esztendő.

Le is telt szerencsésen. Mivelhogy a betűvetéshez is csak értett valamit, hát egészen kaplárságig vitte fel. Itt is levelet Zsuzsának.

— „Te Zsuzsa, én itt maradnék tovább szolgálni, boldogan élnék mi itt. Még törzsermester is lehet belőlem, jobb dolgunk lesz, mint otthon a papnak“.

A levelet elvitte a posta, de válasz nem jött reá soha.

Megunta a várakozást, levette a mundért s jött egyenesen — haza.

Jól esett neki, hogy most megy valahová, ahol ismerik, ahol várják is. De ki tudja?

Bizony, ki tudja? Zsuzsika férjhez ment, már gyermeke is van neki. Még szóba sem állhat vele, nagy gazdaszony, rá se nézne, kisbíró az ura. A régi gazdája kint van a bús nyárfák alatt, elárverezték mindenét, valami váltóféle jótállás miatt, megölte a bánat. Itt már nincs mit keresni, mehet Isten hírével. De hova?

Eszébe jutott, hogy van egy új haza. Ott nem kérdik ki vagy, mi vagy, van-e diplomád vagy nincs, hanem a kezébe nyomnak egy csákányt, turja a földet napestig, ezért fizetnek két koronát. Ott dollárnak hívják, de idehaza öt koronán vessik darabját, a pénzváltó kufárok. Talán még össze is szedhet ezekből a dollárkoronákból annyit, hogy idehaza házat vehet, megnoél és él úgy, mint más ember, mint más szegény ember.

Volt a takarékbán egy kis pénze, azt kivette és elindult. A tengerparton iszonyodás fogta el. Mekkora víz! Nem lehet ezt se kapálni, se aratni nem lehet róla, minek is van ez a világon. Inkább gyalogszettel tenné meg az utat, minthogy azon keresztül haláson.

No, de mindegy, a cél a fő. Beült a hajóba. Az nagyot kúrtolt, cseppet sem elindult, vagy a part indult el, ezt nem lehetett tudni. A világ kezdett forogni, a kikötő forgott, a tornyok mint elindultak a városban és ide-oda hajlongtak. Szeretett volna kiabálni, hogy vigyék vissza a partra, de már késő volt, nem látszott abból egy maroknyi sem, csak víz és víz, minden oldalon.

Az első nap még csak ment valahogy az utazás, de a második nap óriási asólvihar keletkezett, kegyetlenül ráta a hajót. Az utasoknak nem volt szabad kabinjukat elhagyni. Sokan betegek lettek a hajón, ő is rosszul volt. Lásban feködt, nem tudott semmit a világról. Ment, indult valahová lázalmában, de a hajó egy nagyot rándult, ő elesett a bezúzott fejfel feke maradt, — örökre feke. A hajó-orvos már csak a halált konstatálta.

Előhívták a papot, elmondott egy rövid imát, mire a halottat belecusztatták a tengerbe.

Most pontot tessék és gondolkozom. Melyik volt hát az ember, aki küzdött, fáradott, magasabb célokért törekedett, vagy pedig az, akit most a kétfelé loccsanó víz hajsza örökre eltakarta.

Ki tudná azt megmondani.

Tanulmányi kirándulás.

Marosvásárhely, Bécs, München, Páris, Milánó, Velenice, Fiume, Marosvásárhely 1913. júl. 2—29-ig.

Ira: László Imre székelyszombori áll. isk. ig.-tan.

(Folytatás)

Párisból kirándulás Versaillesbe, mely XIV. Lajosnak köszönhető világhírét, ki messze illő szép palotáját óriási pénz árán létesítette. Innen indult utnak sok politikai akció. Az 1871. évi porosz-francia háború idején a német hadsereg főhadiszállása volt, itt léptek aszóvetőre a német államok, itt alapították a német császárságot, itt választották I. Vilmoszt német

hadserget a bulgáriai invázióra tüzeltek. Est bizonyítják a román kultur-liga legutóbbi gyűlésén elhangzott féktelen és illetéktelen ugyan de mindenestre jellemző beszédek, melyek már egyenesen beavatkoznak Magyarországi belügyeibe.

Ujabbán a román politika veszedelmesen a szláv érdekek irányában halad, hiszen ép most kötötték meg a szerb-montenegrói-román szövetséget, melynek élén — ha kifejezetten nem is — a valóságban mégis ellenünk irányul. Ennek a politikának betetőzése lesz a román trónörökösök a cári családba való beházasodása, mely teljesen Oroszország karjaiba fogja kergetni Romániát.

Közel van tehát az az esetőség, hogy hathatósabb eszközökkel, talán fegyverrel kell nekünk megvédenünk Erdélyt az oltári síkerein felbuzdult és elbizakodott szomszéd ellen.

És ilyen súlyos körülmények között a fenyegető veszély közvetlen közelében, mi teljesen elhanyagoltuk Erdély védelmét. A Székelyföldön alig van katonaság, vasuti vonalaink pedig épen nem elegendők és nem alkalmasak arra, hogy rajtuk nagyobb számú haderő kellő gyorsasággal felvonulhasson.

Az 1913. július 26-án tartott közgyűlésünkől fölterjesztett feliratunka Nagyméltóságaink ugyanast a választ kegyeskedett adni, amit hivatali elődje Csikvármegye közönségének felirata adott. Ebben a választásban az igazságot jut kifejezésre, hogy az elsőrendű állami érdekek kielégítése után reánk is sor kerül.

Mi meg vagyunk győződve és a főt előszóttakban, valamint korábbi feliratainkban is bizonyítottuk, hogy a mi érdekünk a legelsőrendű állami érdek és ezért csatlakozva Csikszerecsen rendezett tanácsú városa 1914 évi március hó 5-én 3730—913. szám alatt kelt körvényéhez, mely tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat: kegyeskedjék az 1895. évi VII. t.c. teljes végrehajtása, illetve a székelyudvarhely—csikszerecseni vasút kiépítése iránt sürgősen intézkedni.

Színházi reminiscenciák.

A színdíny befejeztével egy munkatársunk, mint a néző publikum egyik érdekelt tagja, közli átlagos reflexióit, melynek azért is szívesen tértünk, mert a fizető és néző közönség szempontjából jogosultnak tartjuk a megnyilatkozást, még az esetben is, ha nézetekkel ellenkeznek.

T. Szerkesztő ur! Szabados László színártsalata hat heti szereplés után elég jó emlékeztető távoztatható városunkból, mert ha a pártolás nem érte is el a legmesszebb menő igényeket, de nem is szállott le közönség alul. Hogy anyagi eredményei milyennek lehetnek, azt nem tudom, de hogy a művészi eredmények átlaga a mi igényeinknek megfelelőek, azt merem állítani. A társulat olyan tagokból áll, kik ha együttes játékkal néha nem is mutathatják a legelőkelőbb összhangot, — egyen-egyen megállják helyüket. — Hogy az összhang néha sántít, az nem az egyes sze-

replők hibája, hanem legtöbbször a szereposztás és a megfelelő foglalkoztatás problémája. Egy-egy szereplő mindennap ott lábatlankodik a színpadon. Ma drámai hőst, holnap operett figurát játszik. Haugla egy csop sincs, de azért énekel, mintha ölnék. A másik színpadon énekel az operettben, de másnap ott élnetetlenkedik a színműben, hogy a benyomásoktól soha sem mentes néző illuzióját kockáztassa. Ez pedig korántsem azért van, mintha a társulatnak, nem volna elég tagja, hanem egyszerűen azért, mert némelyek úgy látszik abban vélik a főlényt, ha minden este a színpadon hányódhatnak. Fehér Imrét például alig láttuk a színpadon háromszor, míg a legutolsó előadásokon mintegy Jupiter fejből ugrott elő Zeiga cigány jelentős szerepében a csak akkor ismerték meg az ő tehetségét, mikor már elment.

Ebből az örökös szerepelhetőségéből következik aztán az, hogy a társulat előbbkelő tagjai jól és szépen megjátszott nagyobb szerepeiket, de mikor egy-egy kisebb szerepben lépnek fel, akkor arrogálnak, félvállról nyütköznek, maszkirozást nélkül, úgy a mint az utcáról betérnek, állnak a közönség elé. — Hogy minő figura volt pld. Bársony a „Cigány” Várszegi szerepében, annak csak egyedül ő a megmondhatója.

A nőszereplők színpadi toalettje nemcsak fényes és káprázató, de a csikszerecseni várakozásokat csaknem felülmúlja. E tekintetben csak bámulunk lehet azt a nemes törekvést, melylyel a szereplők a budapesti színpadok szerepeit majdnem egy gonnyárány másolatában mutatják be, sőt a játék motívumai is majdnem minden esetben a budapesti bemutatóra emlékeztetnek.

Az igazgatói erőlyben nem lehet nagy hőség. Egy olyan bagatel kérdést, hogy az előadások pontosan kezdessenek meg a közben ne tartassanak egy órást felvonásokköz, az egész évad alatt nem volt képes megfajteni az igazgatót, mi miatt voltak olyan előadások is, melyek éjfélután értek véget. Nemcsak lehangoló a rendező színházlátogatóra az ilyen non kurámszerűség, de neveléses, mikor mindennap ki van írva a színlapra, hogy „kezdete pontban 8 órakor”, sőt zenekivül a színlap bizottság ugyanezen színlapon hirdeti, hogy az ő határozatából „pontosan kezdetnek az előadások.” Azért meg sem kezdetnek. Jaj, de hát az órák fölélyekben járnak! Az ilyen pongyolaság falusi komédiás színlaponra sülyeszt a művészet házáat, mert azt jó tudni, hogy az uri műveltséget a pontoság szokta jellemezni. Valódi uri ember a kitűzött óránál sem korábban, sem későbbben nem szokott jelenni ott, a hívó hívják. A szerdai közönség pedig nem „mosogatás után” való.

A hosszú felvonásokközért rendszeren a színpadot szokás okozni, a díszletet elrendezésének nehézségei miatt. Az ilyen nagyképlakódás csak megtévesztés, de meg nem győzhet, mert azt a néhány rend kopott díszlet bizony hamarabb is fel lehetne állítani, ha gond volna rá. A nagyképlakódás külföldben nálunk olyan magas fokot értesít, hogy maholnap mindent megemész.

császárára és itt adta Bismark tanujelét genitálisának.

A palota és a park most nemzeti tulajdon s a főzönég rendelkezésére van bocsátva. Főhomlokzata a park felé néz, melynek hossza 580 m. és 275 ablaka van. 10 ezer embert képes befogadni. Parkja — talán — az egész földön a legeszebb. A szökőkutak havonta csak egyszer működnek s állítólag minden alkalommal 10 ezer frankba kerülnek. A külső ár udvaron van XIV. Lajos lovasszobra, két oldalt 16 francia államférfi és hadvezér. Lehet itt látni szép és gazdagon díszített hintókat, díszkocsikat és szánokat. Itt van Napoleon koronázási hintója is. Aki ott járt, soha el nem feledhető, igazi szép dolgokat lát.

További utunk Páris-Basel, amit menet éjjel, jövet nappal tettünk meg, de erről az utról semmi különöse meglepő dolgot nem mondhatok, hanem annál többet gondolok Párisra.

Es az ut volt azonban a legkellemelemben, mert Párisból való elindulásunkkor értesültünk a magyarországi őrési viszárokrol, melynek hallatára csaknem mindnyájunknak könnybe lábadt azeme s nem egynék volt az a gondolat, hogy jó volna a további utazást félbeszakítani s hazra utazni, míg ügyelmünk el nem tereltek Svájcra szépségei.

Baseltől kezdve már Svájcban vagyunk. Ez is köztársaság. Nagy részét az Alpok foglalják el, ahol csak a völgyben lakhatnak emberek. A hegyeket nagyrészt örökös hó borítja. A havai meszkón sok tizenet tartanak, kevés asszútöldjük van, de annál több a szénatermő helyük.

Termékeny völgyekben csinos községek, szép városokká, az erdős hegyoldalakon izléses — csalogató — villák vannak. Svájcban szépségeit eléggé csodálni nem lehet. Járják is az idegenek asszérével nyaranta az országot, élvezi a hegyi jó levegőt, gyönyörködni a festői szép tavakban, virágos, illatos szép meszkben, sőtél fenyvesekben, ruhánózó csekokban. Megcsodálni a magas felbókarcoló viszeket, a havas hegyeket, a rajtuk átvészelt nagyzerű utakat,

az alagutakat, sziklák oldalába vágott folyókat, sétányokat és a zuhatagokat. A hegytetőkre fogas kerékű vasutak visznek fel, a honnan messze vidékre el lehet tizta időben látni és gyönyörű kilátást van bármely irányba. A hegyecsucok mind fehérék, de azok mindegyike más és más színben játszik, mit a roajuk eső napsgaragnak színjátéka okoz. Az egyik piros, a másik kékes, sárgás, rózsaszínű stb.

Svájcben bárhol, főképp egy hegyecsucra — pld. Rigi-Kulm — álljunk meg s nézzünk szét: a körülöttünk meredező sziklafalak viz eséseivel, a lábaink alatt elterülő szép völgyek erdőseivel, lennebb gyümölcsöseivel, a völgyek mélyén csillogó tavak a rajtuk uszkáló hajókkal s a mellettük épült városokkal s a fölöttünk látható sötétkék égbolt a tündöklő nap sugarairal, tündéri szép látványt nyujtanak. — S miint a költő mondta: —

„Nem tudom én, melyik volt szebb, Melyik dicsőbb, melyik nagyobb — Csak áldom az istenemet Amiót én is magyar vagyok!”

Ugy én is mondom:

Nem tudom Svájcban, hol és melyik helyiség, Melyik tő, vagy város, avagy melyik hegy; Elbűvölőbb, elbájosabb s mi kedvesebb Csak örvendek, hogy láthatom mindenket.

Baseltől — Zürichig említsérem méltó a Habsburgvár, a honnan származik felsőleges királyi családunk és Baden híres fürdőhely.

Zürich, Svájc legnagyobb városa a zürichi tó mellett fekszik, 175 ezer lakóssal. A svájci reformációnak ez volt a kiinduló pontja (Zwingli). Itt van Pestalozsaiak szobra és a tó partján van a hangversenyház. Botanikus kertje, madár gyűjteménye és parkja megérdemlik a megtekintést. Fekvése gyönyörű s nem csak a tónak vize elbájoló, hanem az egész város szép, tiszta, csinos, rendezett.

(Folyt. köv.)

Nagy baj az is, hogy a csikszerecseni hat hetes színi szezon maholnap színi akadémia rangjára emelkedik, mert nálunk sedik elő és tanulják be a budapesti színházak képtelenen operett újdonságait s azért mi vagyunk kénytelenek túlni a szerep nem tudás minden gyötrelmére. A budapesti látványos operettek úgy néznek ki a mi színpadunkon, mintha Ujházi a csecsai János kosztümjében kezdene játszani szerepeit. A legtöbb új operett káprázólag a látványosságon alapszik. Inkább kápráztatja a nézőt, mintsem szórakoztatni akarja. De hol vesszük ki a hozzá a káprázatot? Legfennebb hol elolják, hol meggyújtják a villanyt. A többi a színpadok hátánál történik s így előtünk alig foly valami. Az ilyen látványos darabok előadása nálunk csak kapkodás számba mehet.

A társulat tagjai ellen a legkisebb kifogást sem lehet emelni. — Ugy a drámai, mint az operett szaktagjai egyformán megállják helyüket. Szépen játszanak, a szakbeliük szépen énekelnek és kitűnően táncolnak. Legfennebb akkor esik hiba, ha a drámai énekel s a jó táncos drámazik.

Abban is van baj, hogy a darabokat úgy meg szokták cenzurálni, hogy néha alig marad belőlük valami, a mit elő is adnak. Az ilyen darabokból zseveken el lehetne engedni azt a maradékot is, a mit színe hoznak, mert képzelenségeket mutatnak be.

A vasárnap délutáni előadásokról csak hallomásból lehet megemlíteni. Ez a hallomás egy cseppet sem hízleleg aszoknak.

Ezelőtt az volt a szokás, hogy a hét valamelyik napján szünet volt. Kautal megszűnt ez a hagyomány s minden nap folytak az előadások, pedig az a szünet talán úgy a jószókra, mint a nézőkre ráférne, különösen nálunk, hol jóformán csak egy közönség van.

Hogy ezek mellett a közönség színház látogatói kedve a megelőző időkhöz képes közeledjen, azt ha nem is tulajdoníthatjuk a fennebbi okok valamelyikének, de az átlagos eredményt azok együttes hatásában kell keresnünk. A szerdai közönség a milyen igényes, épen olyan intelligens! Egyes hiányokat lehet id-ig-óráig előtte főányes lekiacsnylással mentgetni, de az összbenyom ist nem lehet ilyen uton megváltoztatni. Pont.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóváltó Részvénytársaság, Buda,est, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiac helyzetéről.

Budapest, 1914. Április 9.

A budapesti tőzsdé a legutóbbi héten meglehetősen depresszió alatt állott. Ennek oka főleg ismét a külpolitika terén újlag felmerült incidenseknek tudható be, melyek a tőzsdéi köröket is állandóan irritálják és normális üzleti forgalmat nem tesznek lehetővé. E héten főleg az Albániából érkező hírek nyugtalanították a tőzsdéi köröket és miután a forgalom a közlőg ünnepekre való tekintettel egyébként is korlátozott volt, az egész vonalon az árfolyamok lemorzsolódása volt. Átmenetileg rossz hatással voltak a tőzsdé irányzatára a király betegségről elterjedt hírek is, melyeket azonban csakhamar megcáfoltak. Az utóbbi napokban, részben a helyzet nyugodtabb megítélésére, részben pedig fedezeti vásárlásokra az árfolyamok valamivel emelkedtek, de még így is az előző hetiekkel szemben kisebb-nagyobb árvesztések mutatkoznak.

A forgalom részleteire nézve nincs sok említsérem méltó. A vezetőpapírok az általános irányzatnak megfelelően néhány koronás ártólásokat tüntetnek fel. Nagyobb csökkenést szenvedtek átmenetileg a Magyar bank és Közuti vaspálya részvények.

Az ipari papírok piacán is allg történt említésre méltó változás. A helyi ipari papírok, miután az üzlet itt még korlátozottabb volt, csak nehezen voltak elhelyezhetőek, az árfolyamok részben névlegesek. A forgalomba leginkább szénrészvények, Fegyvergyári, Ganz-Danubius, Temesi szeszrészvények kerültek többé-kevésbé alacsonyabb árfolyamon. Nagyobb visszaesést tüntetnek fel a Magyar cukoripari részvények.

Adria tengerhajózási részvények az általános irányzatnak megfelelően szintén árcsökkenést szenvedtek, de árfolyamuk az irányzat javulásával és a jó mérleg, valamint magasabb osztalékra való tekintettel az árvesztőség nagy részét ismét behozta.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali)

1. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyűlésén terjesztették be az 1913 évi mérlegét. Az előző évi érvényben volt élethebiztosítási tőkeösszegek kor. 1.297.036.630 20 tettek ki és az év folyamán bevett díjak kor. 66.381.050 47 rugtak. Az élethebiztosítási osztály díjtartaléka kor. 22.566.540 30-rol kor. 398.114.196 97-rol emelkedett. Az élethebiztosítottak osztalék-alapja kor. 7.315.715 11 tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tőkörűveg biztosítást, a díjbevételei kor. 19.357.541,835 biztosítási összeg után kor. 33.058.512 87 volt, miből kor. 11.771.428 47 visszontalításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevételei kor. 21.287.084 40-rol rugott és az összegből kor. 15.425.174 22 mint díjtartalék minden teherrel menten jövé érre vitéstét át. A jövé érvényben esendekessé váló díjtalékosrűvények összege kor. 160.198.838 15. A betérőbiztosítási ágban a díjbevételei kor. 1.774.925 69-rol rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevételei kor. 982.230 66 tettek ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevételei kor. 7.340.907 26,

mely a viszontbiztosítások levonása után koroná 3.362.470 05-rol rugott. Kárkört a társaság 1913-ban kor. 50.202.042 11 és alapítási óta kor. 1.163.020.163 67 fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra kor. 238.952.606 56 esk. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen kor. 15.504.719 08-ra rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék mely kor. 7.971.112 52 tesz ki, az értékpapírok ártaléka kor. 4.948.531 55-er rug, továbbá ártalékkal együtt kor. 434.367.388 47-ri kor. 456.949.184 97-er emelkedtek, a következő elsőrangú ártalékokban vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog értéktalékek kor. 105.861.710 28. 2. Élethebiztosítási kötvényekre adott kölcsönök kor. 51.760.232 04. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 5 millió 459 ezer 438 koronára 35 ill. 4. Értékpapírok kor. 237.342.355 22. 5. Követelések államoktól és tartományoktól kor. 46.666.706 21. 6. Társa váltók kor. 719.310 61. Kárpénz és az intézet követeléseit a hitelből követeléseinek levonásával kor. 913.432 26. Összesen kor. 466.949.184 97. Ezen értékek közül 85 millió korona magyar értékekre esk. — A „Minerva” Általános biztosító részvénytársaság Budapestben, mely az Assurancioni Generali leányintézeté, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezesség- és üvédek-, valamint az elmulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és szikasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, tellérek és más értékekben tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezet be hazánkban, valamint áru- és utpódgázszállításokat az Európai Áru- és podgyászabiztosító részvénytársaság számára.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Választások a vármegyénél. Fejér Sándor alispán pályázatot hirdetett a dr. Értés Gyula mult évi megválasztásával és Szász Gyula nyugdíjazásával megíreseedett két vármegyei aljegyzői állásra. A hirdetésny lapunk más helyén olvasható. Pályásati határidő május 3. Mindkét állás a május első felében tartandó tavaszi rendes közgyűlésen betöltetni fog s valószínű, hogy ezek lesznek a vármegyénél az utolsó választások. A két aljegyzői és ezek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra — értesülésünk szerint biztosan pályáznak Domokos Sándor h. vm. aljegyző, Erőss József szolgabíró, dr. Sipos László, Fejér György és Kovács Árpád közig. gyakornokok.

— Árvaházi ülés A vármegyei árva-és szerethetős igazgató-választámanya folyó hó 17-én déltől 10 órakor a vármegyeháza Birtha József elnöklete mellett ülést tart, melyen több gazdasági kérd s kerül tárgyalás és elintézés alá.

— Választás a városnál. Fejér Sándor alispán Csikszerecsen városnál üresedésben levő főjegyzői és közzymagvárosgazdál állásokra a pályázatot ki hirdette. A főjegyzői állásra értesülésünk szerint Tompos Gábor ügyvédjelölt és dr. Orbán Gábor alispán pályáznak. Közzymag minden valószerűség szerint Jakab Ferenc választatik meg.

— Ki lesz az erdélyi püspök? Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök kinevezése Kalocsa érsekévé befejezett ténynek tekinthető. Mint előkelő papi körökben tudják, a római Kuria jóváhagyása is megtörtént s így a kinevezés publikálásának nincs akadály. Nyílt titok a kértus körében, hogy az érseki kinevezéssel a király öhsja teljesül. Majláth Gusztáv keresztífi öfelségének, aki egész papi pályáját kitűnő módon érdeklődött a gyulafelelvári püspök iránt. Sokan Fetscher Antal nagyváradi címzetes püspökben látják Majláth Gusztáv utódát. Fetszer Antal püspököt amellett, hogy a harcok egyház egyik exponált vezére, Tiszával való meleg barátsága, másként Majláth iránti szives viszonya révén emlegetik Erdély jövendő püspökéket, de a híreket maga a főpap kerekben megcáfolta. Papi körök-ből azt az értesülést szereztek, hogy a főnyes mltóságára Lányi József tinni püspök jelölt, a trónörökös egykori magyar nevelője, akinek kiváló tulajdonságait Becsben és Rómában egyaránt ismerik és méltányollják.

— Személyi hír. Dr Hirsch Hugó sebész-főorvos négy heti tanulmány utra Németországba utazott, hol főleg Berlinben és Drezdában fogja tanulmányozni a sebészet újabb vívmányait. Azután két hétre Olaszországba megy üdülni.

— Községeink vagyon és pénzkesevése. A napokban érkezett le belügyministeri jóváhagyással Csikvármegye közszégi és városi vagyon-, pénzkesevése-és számviteli szabályrendelete, melyet Farkas Imre p. u. számvisszáló szerkesztett. A szabályrendelet mint egy 101 §-ból áll és kiváló szakértelemmel van összeállítva. Ilyen egyáltalán nem volt a vármegyében s így s káig nélkülöztek egy az előjárók, mint szikasztások esetén a kir. törvényesek.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminis-ter, a számvisszáló tisztviselők összeváltott személyzeti létszámába, jelen állomahelyén való meghagyásával, Ceizser Károly csikszentmártoni pénzügyi számellenőröt a LX. fizetési osztályba pénzügyi számvisszálóvá kinevezte.

— **Kinevezés.** Fejér Sándor alispán Barta János kásonyfalvi lakost a csikszerepai köz-kórházhoz ellenőrnékk nevezte ki.

— **A Gazdasági Egyesülethez** a vetőmagvak és műtrágyák megérkeztek. Jelenkezéskor minden nap délelőtt az egyesületi irodában adatként ki. Csikvármegye gazdasági egyesülete mint mezőgazdasági bizottság.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Szemeréy György gyergyószentmiklósi állami főgimnáziumi helyettes tanárt a IX. fizetési osztály 2. fokozatára rendes tanárrá nevezte ki.

— **A csikvármegyei Irodalmi Társaság** folyó hó 6-án Gyergyószentmiklóson megalkult. Hasonló alakulásra van kitévés a többi székely vármegyékben is, melyekben a szervezés előkészületei már folynak. Az egész Székelyföldre kiterjedő és egyesítendő irodalmi társaságok hivatala lesznek a székely írógárda szellemi erőt egyesíteni és a székely érdekért harcba vinni. Felvételre rendkívül sok tag jelentkezett. A csiki társaságnak mintegy 150–200 tagja lesz.

— **Halalozások.** Márton Zakariásné szül. András Borbála folyó hó 8-án 49 éves korában Csikszerepai köz-kórházban elhunyt. Előbb a csikszerepai köz-kórházban ápolták, hol Hirsch Hugó súlyos operációt végzett rajta, azonban már segíteni nem lehetett. Elhunytat Márton Ferenc festőművész fia, férje és nagy családja gyászolja. Márton Ferenc Budapestrol a nagybeteg édesanyja ágyához sietett, de már csak a temetésére érkezett meg.

— **De Gerando Antonia,** a magyar nőnevelésügy egyik legrégibb és leghíresebb előbarcoss Kolozsváron 69 éves korában elhunyt. De Gerando, — akinek anyja gróf Teleky leány volt, — a szabadságharc után jutott szülőivel Páriába s onnan 1872-ben költözött haza. Attól kezdve a magyar nőnevelésnek élt s 1880. óta a kolozsvári felsőbb leányiskolát igazgatta pár év előtti nyugalmavonulásáig s Erdély intelligens asszonyainak egész serege volt tanítványa.

— **Özv. csókfalvi Szoboszlai Györgyné,** született csikmadéfalvi Sárosy Karolina folyó évi április hó 14-én, 56. éves korában Csikszerepében meghalt.

— **Olcso villamosság.** A mai drága világban, amikor semmi sem olcsó, Szászrégen városa igazán rekordot teremtett. Ugyanis legutóbbi közgyűlésén hihetetlenül leszállította a villamos áram egységárát és pedig nagy fogyasztásnál hektowatt-óránként 2 fillerre, az erőáram egységárát pedig 0.7 fillerre. Ilyen olcsó áram megközelítőleg sincs az egész országban.

— **A „Brassói Lapok” jubileuma.** A Brassóban megjelenő „Brassói Lapok” husz éves fennállása alkalmából több mint 100 oldalra menő hatalmas jubileumi számot adott ki, amely vidéki lapnál páratlanul mondható. A pompás és magas színvonalon álló jubileumi számban találkoznak Szerényi József, Rákosi Jenő, Rombauer Emil, Amon Ottó, dr. Schuell Károly Ernő, Migray József, Komjáthy János, Faragó Ödön, dr. Kendei Ödön, dr. Kenyeres Arthur, Csulak Lajos, dr. Wlassits Gyula, Györi Imre, Krebőkéné Liber Etelka, dr. Szele Béla, dr. Szombathi Béla, dr. Fabián Tibor, dr. Hermann Antal, Kelemenné Zathureczky Berta, dr. Wasykiewicz Viktor, gróf Logothetti Orszék dr., Vajda Gyula stb. neveivel. A „Brassói Lapok” a legválságosabb időben kelt életre és husz nehéz esztendő óta küzd rendíthetetlenül a magyarországi. Erős, de eredményes küzdelem után eljutott a brassói magsárság mai állapotához: teljes politikai és társadalmi egyetbehez, ahhoz az erőhöz, melyben ma áll. A lap főszerkesztője Szele Béla dr., felelős szerkesztője Györi Imre. A kitűnően szerkesztett, magas színvonalú, erős nemzeti értelem napilap jubileumához mi is ösztönözés érteletünk és kívánjuk, hogy az eddigi lelkesedéssel, kitartással és sikerrel teljesítse nagy fontosságú miszióját.

— **Levegő királya a mosgósínhasban** vasárnap e hó 19-én lesz látható a világváros mosgósínhasának legszenzációsabb ujdonsága, ez évad kétségben kívül legnagyobb filmcsodája, mely már hetekkel megjelenése előtt valóóságos premiere lásban tartotta Budapest közönségét. De nem is csoda, mert ami szenzációsat a filmtéchnika csak alkotni tud, egészen új, még soha nem látott effektusokkal, hajmeresztő lezuhanása egy repülőgéppnek, mind felüli magába es a hatalmas filmalkotás. Emeli e kiváló filmnek értékét az a körülmény, hogy Robine és Alexandre a Comédie Française illusztris művészpárjai alakítják a főbb szerepeket. Főbb jelszavak benne: „A tangó-királyné táncra”, továbbá az orvosi körök számára is szenzáció: „Carell professzor kísérletei az emberi szervezeten kívüli testrészekkel”. Ezen kívül még be lesz mutatva a leg szenzációsabb aktualitás „A debreceni bombamerénylét.”

— **A hadsereg reformja.** A hadsereg nagyobb bekelésáma mellett a tisztikar létszáma mintegy kétszerrel kevesebb a kellelénél. Ezért a hadvezetés az új pragmatikán kívül az erődeket öt zászlóaljra akarja bontani, hogy az előléptetési viszonyok javuljanak s ezáltal a tiszt pályára a képzett ifjak nagyobb számmal lépjenek.

— **A csikszerepai kórház.** Egyik lapjárunk szelnek röpi, hogy az állami költségvetésben nincs felvéve az új csikszerepai kórház. Tehát kortesfogás volt minden eddigi híradás. Bizonyos, hogy ilyen taktikával és kitartással (?) nemcsak kórházat nem vivna ki lapjárunk, de még a két gimnáziumot és a pénzügyigazgatóságot sem látta volna meg — ez életben. Valamint az isten sem teremtette meg egy nap alatt a világot, úgy a csikszerepai kórházat sem lehet egy pár hónap alatt megépíteni, főleg annak, aki egy kicsit is ismeri, hogy megy egy ilyen közintézménynek a megteremtése. Azt azonban tudjuk, hogy semmi olyan zavaró körülmény nem merült fel és minden bizonnyal nem fog felmerülni, mely kórházunk építését megakadályozhatná. Birjuk Sándor János belügyminiszter ígéretét, és őriztük a vármegyei levéltárban leiratát, mely a csikszerepai új kórház megépítését kimondta. És ismerjük olyan embernek Sándor Jánost, kinek ígéretében, sőt döntésében minden embernek bizni lehet. Egyelőre várjuk meg a jövő évi költségvetést, mert az arra illetékesek nemcsak felszinen tartják az építés ügyét, de állandó permanenciában vannak és érdemi tárgyalásokat folytatnak, melyek a lehető legkedvezőbb mederben haladnak.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

brassói főközletünket

augusztus hó 1-én megszüntettük. Ezután egyedül marosvásárhelyi gyárunk és üzletünk áll fenn.

Berendezéseknél

készséggel állunk a n. é. közönség rendelkezésére és meghívására minden vételkötélezzet nélkül mutatjuk be — egyik cégfőnökünk által — gazdag mintagyűjteményünket és mivel így az üzlet fenntartási költségét megtakarítjuk, a vevőközönséget sokkal olcsóbban szolgáljuk ki.

Szekely és Réti
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 47. sz.

— **A Dévidéki Kárpát Egyesület** Temesvárról folyó évi május hó 24-től június hó 5-ig. társas kirándulást rendez Olaszországba. Részvételi díj 300 korona. Június hó 27-től július hó 7-ig Konstantinápolyba. Részvételi 250 korona. A társas utazásokon nem egyesületi tagok is részt vehetnek. Részletes programmal készséggel szolgál az Egyesület elnöksége, Temesvár, postaigazgatóság.

— **Állami tanítók előléptetése.** Az 1913. évi XV. t. c. 14. §-a alapján az 1914. évben az állami tanítók létszámának öt százaléka, 457 tanító soronkívül elő fog lépni. Egy tanítóra ezen a címen átlag 270 korona jut s összesen 123.000 koronát jelent.

— **Új tanári állások.** Jankovits Béla vallás és közoktatásügyi miniszter, mint egy könyvmatos lap jelenté, elhatározta, hogy a középiskoláknál ötven rendes tanári állást szerez a IX. fizetési osztályban. Az új állások szervezésére az indította a minisztert, hogy a gyergyószentmiklósi, karánsebesi, nagykálói, kisvárdai, lipótszentmiklósi, aranyosmaróti, és ipolyi főgimnáziumokat, továbbá az ungvári és a szombathelyi főreáliskolákat fokozatosan fejleszteni kell, továbbá, hogy az 1883. évi XXX. törvényekik úgy rendelkezik, hogy a rendes tanári állások száma nem lehet kisebb, mint a középlekolei osztályok száma. Mivel több helyen a torna tanítását más képesítései tanárok végzik, elhatározta a miniszter az is, hogy a tornatanítók számát néggyel szaporítja.

— **Fahidak átöröklése végleges jellegű hidakká.** A kereskedelmi miniszterium az 1914-ik évben 1,200.000 koronát irányzott elő a nagyobb fahidaknak végleges jellegű hidakká való átépítésére. Ebből első sorban a szombathelyi Szombathalvapatok-hidak, a csikszerepai Olthidak, a csikvármegyei határszéli Tatroszidak fogják átépíteni, illetőleg a már megkezdett építéseket befejezni.

— **Vándorlás és téli sportok.** A tél végét járja s alig hogy körültekintünk, itt a tavasz, mikor mindenki kimegy a szabadba, hogy örvendjen a szép természetnek. Éppen a kirándulások és sportoknál vagyunk leginkább kitéve meghűléseknek s komoly intelem, mely mindenkinek szól, akik ilyenkor a távolba mennek, hogy uti gyógytárukat ne felejtsek. „Sirolin Roche”-val ellátni, mert a légzőszervek megbűlésénél ez igen fontos szolgálatot teljesít.

— **Tisztviselők kedvezménye.** Az állam tulajdonát képező gyógyfürdőkben a kormány az állami és vármegyei tisztviselőknél

a szokásos kedvezményeket az idén is megadja. A kérések a földmivelésügyi miniszterhez címelve felbőlyegezve küldendők be.

— **Magyar vaj Romániában.** Romániában a tejtermelés nagyon kicsiny, mivel szarvasmarhájuk nem tejező jellegű, importált tejelő marhájuk pedig még nagyon kevés van. Egész év termelésük 240.000 liter tej, úgy, hogy 75 milliónyi népességnél egy-egy emberre mintegy 30 liter jut csak. Ezen csekély termelésnél vaj- és sajtkészítésre alig marad valami. A vámszállítás óta megkezdődött a külföldi vaj behozatala, melyből Bukarest naponta körülbelül 250 kilogrammot fogyaszt s melynek felét Magyarországból hozzák. Magyarország kedvező földrajzi helyzeténél fogva, a vajszállítás terén még hosszú ideig megtarthatja jelentőségét a román behozatalban.

— **Új rend a hadseregben.** A közös hadseregben is behozák az új gazdálkodást ugyanolyan minta szerint, mint a hogy 1911. január elseje óta a magyar honvédségnél van. A hadvezetés mentesíteni akarja a századparancsnokokat a gazdasági és adminisztratív teendőktől, amelyek eldőlgele hátráltatták a század legénységének kiképzését és ezeket a munkákat a zászlóaljparancsnokok fogják el látni. Már a legközelebbi időben be fog állani az új rend a közös hadseregben és az osztrák honvédségnél.

— **Óvatosság a műtrágya beszerzésénél.** A földmivelésügyi miniszter leiratban figyelmezteti a gazdákat a műtrágya rendelkezésénél szükséges óvatosságra, mert a tapasztalat azt bizonyítja hogy újabban egyes műtrágyagyárak, különösen a külföldiek, a jóhiszemű vevőknek hamisított, vagy legalább is csekélyebb értékű gyártmányt szállítanak. Szükséges ezért, hogy a gazdák valahányszor műtrágyát rendelnek, különösen határozottan kössék ki a kívánt egyes anyagoknak, például foszfortartalomnak százalékát és a rendelet értelmében három nap alatt vegyenek mintát a megérkezett szállítmányból ó vagy pedig, ha a dolog nem nagyon sürgős, megfelelő minta vétele céljából forduljanak az illetékes vegyészeti állomáshoz. A Műtrágya Értékesítő Szövetkezet (Budapest, Fűrdő-utca 8.) ajánlja megbízhatóságra.

— **Öt sort olvasni, kettőt írni.** A képviselőválasztói új törvény a többi közt az ötödik és hatodik elemi iskolai osztály elvégzéséhez és írni és olvasni tudáshoz köti a választójogosultságot. Azok, akik az elemi iskola hat osztályát elvégezték, bizonyítványt kötelesek igazolni képesítésüket. A köznevelésügyi hatóság jegyzeteket fog vezetni azokról, akiknek ilyen minősítésük van. Azok, akik nem tudják iskolai végzettségüket bizonyítvánnyal igazolni, de írni, olvasni tudnak, egy állandóan működő bizottság előtt vizsgázni fognak. A miniszter már kiadta a vizsgákra vonatkozó rendeletet. Vizsgálatra minden huszonegyedik életévét betöltött magyar állampolgár jelentkezhet. Az első ilyen vizsgát most májusban tartják, kenőbb minden esztendő februárjában. A felnőttek vizsgáján a jelentkezők öt sor nyomtatott szöveget fognak olvasni és két sort írnak diktálás után. Ha sikerrel állják ki a vizsgát, erről egyszer s mindenkorra bizonyítványt kapnak. A vizsgáló bizottság fele része közigazgatási, másik fele tanügyi férfiakból fog megalakulni.

Sirolin Roche
orvosi ajánlás a légúti szervek mindenféle megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek, gégehurut, szármurhurut, gyermekgyógyászati ellen.

— **Szekelyföldi ületvesetőség.** Budapesti hírek szerint — a kereskedelemügyi miniszteriumban már kész van a terv, amely szerint Nagyvárad ületvezetőségét kap s ez év novemberében meg is nyílik. Ennek folytán a további reform lesz, hogy Kolozsvárról az ületvezetőséget áthelyezik Marosvásárhelyre s a predeál—budapesti forgalom egyrészt átterelik a székei körvessztra. Mihelyt ez utóbbi intézkedés megtörténik, az ületvezetőségnek Marosvásárhely lesz a természetes központja.

— **Új uniformist kapnak a huszárok.** A hadvezetéség régebben foglalkozik már az az a tervvel, hogy a huszárok piros színű nadrágját másfélszínű nadrággal cseréli ki. A hadvezetéség annyira fontosnak találja a cserét, hogy már elhatározta, hogy a piros huszárnadrág csak addig marad életben, míg a huszárok a jelenlegi készleket elviselik. A mint elfogy a készlet, a hadvezetéség más színű nadrággal fogja ellátni a huszárságot.

— **A tiszték fizetése.** A multkoriban jelentették, hogy a hadügyminiszterium a tiszték fizetését az osztrák állami tisztviselők előléptetési szabályzatának mintájára akarta rendezni oly módon, hogy a szolgálati évek számával együtt járjon a fizetés automatikus emelkedése. Mint a Zeitt most menti, es a

terv megbeszült. A fizetésrendezés megbeszülésének, a Zeitt szerint, állítólag az az oka, hogy a magyar kormány kijelentette, hogy most nem járulhat hozzá az előléptetés reformjával együtt járó jelentékeny költségekhez, mert különben a magyar állami tisztviselőknél is ezt az automatikus előléptetési rendszert kellene meghonosítani. A katonai nyugdíjasok és özvegyek ellátásáról szóló törvénytervezetet most fogják a két kormány elé terjeszteni.

— **A városi rendőrségek államosítása.** A vidéki városi rendőrségek államosításának munkálatai már előrehaladtak és hir szerint az országot tizenegy főkapitányságra fogják felosztani. A törvényhatóság joggal felruházott városokról szóló törvénnyel egyidejűleg kerülne az országgyűlés elé az önálló városokról szóló törvény is. Ezek a mai rendezett tanácsú városok helyett alakulnának kisebb szervezettel és autonómiával. A törvényhatósági jogu városok számát a javaslat alkalmából szaporítanák. Öt-hat város alakulna át önálló törvényhatósággá. De hogy ezek a városok melyek lennének, arról még nincs megállapodás.

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok
kaucsuk sarkok királya

székelyi olcsó, mert kaucsukból készült.

— **A telefon levelező-lap.** A magyar királyi posta meghonosította már a telefon-távíratok intézményét. Ismeretes, hogy azok a telefon tulajdosonok, akik erre igényt tartanak, bizonyos díj-fizetése ellenében telefonon kapják meg a címükre érkező távíratok tartalmát, a távirdahivatal ugyanis vállalkozik rá, hogy mielőtt kézbesítene a blankettát, annak tartalmát telefonon olvassa fel a címzettnek, aki ekképpen jelentékeny időmegtakarítással jut sürgönyéhez. A praktikus amerikaiak most német lapokból olvassuk, ezt az intézményt nemcsak a távíratokon, hanem a nyílt levelezőlapokon is meghonosították, a nyílt levelezőlapok címdalán ugyanis egy kis rovatót hagytak, amelyre a címzett telefonszámát kell felírni. A midőn pedig a levelezőlap megérkezik, a postabívaltal, mielőtt a szokásos uton kézbesítene, felhívja a telefonszámot, hogy felolvassa a címzetnek a levelező-lap tartalmát. Az új telefon levelezőlapok külön erre a célra készülnek, külön bélyeggel vannak ellátva és körülbelül husz fillérrel drágábbak, mint a közönséges levelező-lapok.

— **Trieszti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10 és 12.** A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Trieszti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk merlegének főbb adatait. Teljes mértékű a társulat mindenkinek, aki a célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízszonbiztosító r.-t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Előo o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezesség- és óvadék-biztosításokat eltulajdonítás, lopás, hűden kezelés és sikasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyész állatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru-és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. Csikszerepai ügyközség Marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár főlkja.

— **Csodálatos szemoperáció.** A csodás események mind Amerikában történnek, nemcsak a találmányokat illetőleg, hanem a tudományos kérdésekben is. Erre vall a newyorki Sun című lap híre arról, hogy a baltimori kórházban páratlan szemoperációt hajtottak végre az orvosok. A beteg, Kane Dávid, egy három éves fiúcska, vakon született. Az első orvosi beavatkozás után jobb szeme meggyógyult, ellenben az operáció közben megállapították, hogy a másik szemén hiányzik a szaruhártya. Az orvosok elhatározták, hogy egy fiatal sertés szemének a szaruhártyáját operálják be a fiúcska szemébe. Hir szerint a műtét sikerült és a fiúcska most már kifó-

gőzmozgatót lát a balkezével, hála a sorsán... De hogy a sorsát aszaruhatyján keresztül hogyan fogja látni a világot, az más kérdés.

Műi-ruha szabómester-tanfolyam. A budapesti m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megbízásából 1914. évi június hó 29-től augusztus 16-ig terjedő munkaszünetes időszakban a női ruhakészítő iparosok részére mestertanfolyamot rendez. E mestertanfolyam hét (7) hélig tart napi 9 órával.

NYILTTÉR.*)

Értesítés!

Van szerencsém a t. megrendelőimet tisztelettel értesíteni, hogy

URI SZABÓ ÜZLETÉMET

Egyetem-utca 1. sz. alá (Sebestyén palota)

helyeztem át, ahol legujabb divat-kelmékkel dusan felszerelt raktárom rendelkezésre áll. Amidőn a n. é. közönséget pontos kiszolgálásomról s a megrendelés izléses elintézéséről biztosítom, maradok számos pártfogást kérve, kiváló tisztelettel:

SÁMSON MANÓ

uri szabó. KOLOZSVÁRT. Telefon: 789.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szám 528—1914.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 2098. sz. végzése folytán dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt Csikmegyei Székelybank végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 108 korona követelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 608 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 2098. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglatolt követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szenvedő lakásán Csikmadfalván leendő megtartása határidőül 1914. évi május 7. napján délelőtt 11 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: Szekerek, tehén, borjú és deszka leg többet igénynek készpénzítése mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az elárveresendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jogszökevényből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadják, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölélegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszeredában, 1914. évi április hó 14. napján. MOLNÁR SÁNDOR, kir. bírósági végrehajtó.

Ha Gyomorhajban szenved, ha émelygés, hányási inger vagy göresök kineznek.

Ha bármiféle gyomortól származó bajban szenved.

Gyorsan és biztosan megszabadul ezen bajjoktól, ha a

Kárpáti-féle NOVICUM GYOMOR-CSEPEPEK-et használja.

Mely a székely havasok ajánl termő páratlan jó hatású növényekből készül. Ize jó és kellemes. A sok ezer elismerő levél közül álljon itt egy mutatónl:

Igen tisztelt Kárpáti Ur!

Az Ön által készített gyomorcsipepekből és az ahhoz szükséges gyógyító-csodáló szivességek ismét 3 hónapra valót küldtem címre utánvétel mellett. Örömtel szível tudhatom Önnek, hogy „NOVICUM” gyomorcsipepe volt elvazartozott hitte egészésem visszazodja. 25 éves fiatal ember lettem, a sok gyótró szeszüvédek miatt már életuntá váltva, már a halál rémes gondolatával foglalkoztam. Mindent megpróbáltam, amit egészésemért vissza nyorni akart ember megtehet, de mind hiába. Végül elcsüggedésemben jött a hírlapomba az Ön kitűnő hatású háziserének megpróbáltam azt is és hála az Egek Urának már az első üveg elhasználása után némi javulást éreztem. Aztán még 10 üveggel használtam el és mindenik egy lépéssel közelebb vitt a javulás felé. 8 midőn 6 hónap alatt 12 üveggel használtam el, én voltam Csikszereda városának leggyógyaságosabb embere. S most a megújulás helyett boldog nős ember lettem, amit egyedül csak az Ön világ-hírt érdemel háziserének köszönhetek. Elégé hírem fejezhető hírlám jelölés azon leszek, hogy kitűnő háziserének minél szélesebb körben ismertté tegyem embertársaim között. Csikszere d, 1913. nov. 9-én.

kiváló hálas tisztelője: Borbáth Károly, kir. 1. oszt. hivatalnok

Orvosi szakvélemény:

„A Kárpáti-féle „NOVICUM”-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziser nemcsak a gyomor különféle bajjainál u. m.: émelygés, étvágytalanság göresök stb. ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkezheto egyéb zavaroknak is elejét veheti. Kovászán, 1909. aug. hó 6-án.

Dr. Zentay Dávid, járási orvos.

Kapható:

Gyógyszertárakban 2 kor., 1 kor. 20 fill. és 60 fill. üvegekben, jó hatásáért szavatol és ahol nem volna kapható oda 3 nagy, 5 közép, vagy 10 kis üveggel 6 kor. 22 fillert bérmentve küld az egyedül készítő:

KÁRPÁTI JÓZSEF

Árkos—Sepsiszentgyörgy, Főter 14. sz.

Budapesten kapható a

„HUNNIA”

gyógyszertárban, Erzsébet-körút 56. sz.

Csikszeredában kapható:

BARLA DEZSÓ

ur gyógyszerárban.

ÁRUHÁZ

Brassó, Buzarov 9. szám.

Egyedüli különlegességi vállalat: Divatos szőnyegek, Fűgönyök, garnitúrák és Pamlagtakarókban.

Legnagyobb raktár linoleumban. Széles választás! Legolcsóbb árak!

Szám 4583—914.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságánál megüresedett két vármegyei aljegyzői állásra s ezen állások betöltésével esetleg megüresedő más tisztviselői állásokra ezennel pályázatot hirdetek. Az állások javadalmazásáról az 1904. évi X. t.-c. és az 1912. évi LVII. t.-c. in:ézkedik.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állások valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy az 1883 évi I. t.-c.-ben előirt minősítésüket igazoló és Csikvármegye főispánjához címzett kérvényüket a vármegyei ügyviteli szabályok 4 szakaszában előirt módon hozsám 1914 évi május hó 3-án délelőtti 11 óráig annyival is inkább adják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Csikszereda, 1914. évi április hó 14-én.

Fejér Sándor, alispán.

1—2

A Székutja mentén, a gimnazium közelében, egy belsőség, házzal együtt eladó, melyben hat szoba, kamra, pince es nyárikonyha van. Az udvaron szin, istálló és kut van — Értekezhetni Csizsér Petőnél, Csikvárdotfalván.

A Csiktaploczai határon fekvő, 18 hold Olt mellett és nagyréti és 32 hold erdei kaszáló (Kód-pataka) a csikszeredai kir. közigyzői irodába 1914. április 19-én, vasárnap, reggel 9 órakor haszonbérbe adatnak.

Férfi fehéreműt mérték szerint ajánl, saját gyártmányut, legolcsóbb árak mellett Gross Frigyes, fehéremű készítő Brassó, Kapu-1. 34.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Ingeknél csak a nyakbőrségei és alsó nadrágoknál a hossz- és övbőséget kell megadni.

Szám 185—1914.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1717. sz. végzése folytán dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt Csikmegyei székelybank végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 115 korona követelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 680 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai királyi járásbírósnak 1913. évi V. 1717. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglatolt követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszentdomokoson leendő megtartása határidőül 1914. évi május 4. napján délelőtti 12 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: Széna, ló, tehén és székér a leg többet igénynek készpénzítése mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az elárveresendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jogszökevényből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadják, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölélegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszeredában, 1914. április hó 8. napján. MOLNÁR SÁNDOR, kir. bírósági végrehajtó.

Szám: 1277—1914. vt.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye alispánjától nyert felhatalmazásom alapján Csikszereda városnál elhalálzás folytán megüresedett városi főjegyzői (rendőrkapitány helyettesi); továbbá ugyanezen városnál ujonnan rendezesre itett műszaki tanácsosi (mérnöki) állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozsám folyó év május hó 4-ig annál is inkább adják be, mert később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A hirdetett állások elnyeréséhez szükséges minősítés valamint az állások javadalmazása tekintetében az 1912. évi LVIII. t.-c. és ennek kiegészítő részét képező D. melléklete az irányadó.

Megjegyezni kívánom, hogy a főjegyzői állás élethossziglan, a műszaki tanácsosi (mérnöki) állás az 1914—1919. ciklusra tölthetik be.

A város képviselőtestülete fenntartja magának a jogot, hogy a most hirdetett állások betöltését a beérkező pályázatok esetén se eszközölje, hanem esetleg új pályázat kiírását határozza el.

Csikszereda, 1914. április hó 4. Dr. Ujfalusi Jenő, polgármester.

Szám 339—1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetőleg 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 1102/4. számú végzése következtében dr. Szántó Samu ügyvéd által képviselt Nissel Fiverek kereskedő cég javára 166 korona s jár. erejéig 1914. évi február hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglatl és 1024 koronára becsült következő ingóságok u m: bolti árucikkek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 1102/4 sz. végzése folytán 166 korona tökéketelés, a végzésben meghatározott összes perköltségek erejéig, Csikszentgyörgy községben, leendő megtartására 1914. évi április hó 18 ik napjának delutáni 2 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a leg többet igénynek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárveresendő ingóságokat márok is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1914. évi április hó 4. napján. Ambrus Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szám 508—1914.

Hirdetmény.

Csiktaploca község előjárósága közzéteszi, hogy a Tarhavas nevű havast Csiktaploca község házábanál egy esetleg több évre 1914. április 27-én délelőtti 9 órakor haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 600 korona.

A feltételek a csiktaploczai jegyző irodában megtekinthetők.

Csiktaplocán, 1914. április 6.

Péter József, Botár György, jegyző, biró.

Eladó ház. Csikszeredában, Mikószék átellenében, egy földszintes faház, telkestől együtt örökáron eladó. — Értekezhetni Vákár L. cég üzletében, Csikszeredában. 3-5

Bérbeadó

Csikszentkirály község határan, a Zsögöd felőli határ részben, a vármegyei ut mellett 42 hold szántó és rétből álló tag birtok, a melyhez 4 hold erdei kaszáló és 80 hold erdő és legelő is tartozik, a közösben. Egészben vagy párcellásva is kivehető. — Értekezni lehet Dr. Daradics Félix ügyvéd irodájában Csikszeredában és Szepessy Elek erdőmérnöké, Mártáradán.

Szám: 564—1914.

1-2

Faeladási hirdetmény.

Csikszentgyörgy község eladja Csikszentgyörgy község házában 1914. évi május hó 6-án délelőtt 10 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen Csikszentgyörgy község határában fekvő „Astut—Csobányos” és „Egerszék—Krisztiné” nevű erdejének mintegy 170 4 kat. hold területen 1468—1912. keb. számú határozattal kihasználásra engedélyezett lucfenyő állományát.

Az „Astut—Csobányos” vágás területe a csikszentgyörgy—csikszentmártoni országúttól 12 3, az „Egerszék—Krisztiné” vágásterület pedig 14 4 kilométer, a Máv. csikszentmártoni állomásától pedig 24 2, illetve 26 3 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint a következők:

1. Az „Astut—Csobányosban” 9281 darab (76 5 k. hold) átlag 33 cm. mellmagassági átmérőjű lucfenyőfa, melynek fatömege bruttó 10105 m³ nettó 8212 m³.
2. Az „Egerszék—Krisztinében” 93 9 k. holdon 12638 drb átlag 34 cm. mellmagassági átmérőjű lucfenyőfa, melynek fatömege bruttó 14956 m³, nettó 12267 m³.

Összesen tehát 21919 drb fenyőfa, melynek fatömege:

Bruttó: 25061 m³, nettó 40279 m³.

Kikiáltási ár:

Az „Astut—Csobányos” vágásra 52105 korona.

Az „Egerszék—Krisztiné” vágásra 66580 korona.

Összesen tehát 118685 korona, azaz Egyszázhatvanhatszáznyolcvanöt korona.

Bánátpénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihhasználás időtartama 4 (négy) év.

Ajánlatok tehető külön az astut-csobányosi és külön az egerszék-krisztinés erdőre, vagy pedig együtt az egészre.

Az árverési és szerződési feltételek a jegyzői irodán, továbbá a csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánátpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok nem fogadtnak el.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnöknél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszentgyörgyön, 1914. április hó 14-én.

Puskás Lajos,
közs. jegyző.

Miklós János,
közs. bír.

Árverési hirdetmény.

A szászhegyi szent Ferenczendi zárdája a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter ur 45046—912. számú rendeletével megadott engedélye alapján, Szászhegy község II. h. részben fekvő „Bökk-havas” nevű, mintegy 133 6 k. hold kiterjedéssel bíró erdejében található fatömegeladásra, 1914. év május hó 7-én délelőtt 10 órakor Szászhegy község házában nyilvános szó- és zárt írásbeli versenytárgyalást fog tartani.

A törzsenkénti felvétel alapján mellmagasságban mért 10—100 cm. átmérővel bíró 22370 drb. lucfenyő és 4514 drb. jegenye fenyő törzs, csucsfa és kéregnélkül a található hangszerfával együtt bruttó 29162 m³ lucz, 9173 m³ jegenye fenyőfára van becsülve.

Kikiáltási ár: 314.686 korona 73 fillér, azaz: Háromszázhatvanhatszáznyolcvanhat korona 73 fillér.

Távirati, elkészített- és utóajánlatok nem fogadtnak el.

Kikiáltási áron alól a fatömeg nem fog eladtni.

Szóbelileg árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árverési elnök kezéhez, mint bánátpénzt letenni.

A zárt írásbeli ajánlatok szabályszerű bélyeggel látandók el, továbbá tartalmaznia kell a kikiáltási ár 10%-át, mint bánátpénzt és azon kijelentést, hogy árverező a részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az árverési feltételek megtekinthetők, Szászhegyen a szent Ferenczendi zárdája főnökségnél.

Az erdőterület a „Hollósarkától”, mintegy 3 km. távolságra van, ugyanannak épült, jó karban lévő utól, melyen minden akadály nélkül szállítható a fatömeg; ugyancsak Hollósarkától—Maros hévizig a „Marosvölgyi Fatermelők R. T.” iparvasútján évenként 12—15000 m³ mennyiségben kőbányákonként 3 30 korona szerződésileg biztosított árban szállítható.

Szászhegy, (Csik-m.) 1914. április hó 8-án.

P. Sántha Angelusz,
zárdafőnök.

1-2

Dr. Jekelius

kirázi Orvos Brassóban,

Röntgen-Laboratoriumában,

Kolostor-utca 2. szám alatt

RENDELŐ ÓRAK: 1—3-ig

Vasár- és ünnepnapok kivételével.

317—1914. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közli, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 644. sz. végzése folytán dr. Kovács György ügyvéd által képviselt Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 1000 K és 3000 K követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 730 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 644. sz. végzésével a további eljárás elrendeltét, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, karcfalvi piacon leendő megtartása határidőül 1914. évi április hó 30 napján délután 3 órája kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: lovak, szekerek, hám stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adtni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1914. évi április 9. napján.
KERESZTES GYULA,
kir. bírósági végrehajtó.

39—1914.

1-3

Faeladási hirdetmény.

Csikszentmiklósi róm. kath. egyházmegye eladja Csikszentmiklós községben az egyházmegye gyűléstermében 1914. évi május hó 16-án d. e. 10 órakor kezdődő árverésen a Csikvári megye Csikszentmiklós II. rész Gyimesbükki községe határában levő Sánczpaták nevű erdejének mintegy 298 04 kat hold területén 15861—1910. sz. P. M. rendelettel kihasználásra engedélyezett luc, jegenye és bükk faállományát.

A vágás területe a gyimesi országúttól 6 5 kilométer, a Máv. Gyimesbükki állomásától pedig 6 5 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 48 460 m³ ép lucfenyő, 3212 m³ száraz luc, 8241 m³ ép jegenye, 648 m³ száraz jegenye, 3268 m³ bükk hasáb, 238 m³ bükkdongor, összesen: 64 067 m³ fat tartalmaz.

Kikiáltási ár 523.900 korona, azaz Ötszázharmincháromezerkilencszáz korona, bánátpénz a kikiáltási árnak 10%-a. Kihhasználás időtartama 5 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a szépvízi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánátpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnöknél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszentmiklós, 1914. évi április hó 7-én.

Kovács Simon, gondnok.

Kovács Mihály, plebános, ellenőr.

Keserű András,
plebános.

AZONNALI BELÉPÉSRE**ÁLLÁST KERES**

30 éves, róm. kath. özeveg ember, bármely szakmába. Fizetési igényei szerények.

CIME A KIADÓHIVATALBA.

Kronsteiner Károly

vihart álló mész

FAÇADE HOMLOKZAT-FESTÉK

törvényesen védve

50 színárnyalatban kilogrammonként 24 fillértől felfelé.

Évtizedek óta legjobban bevált és nem hamisítható. A legcélsebb festőanyag már befestett homlokzaton is.

Email homlokzat-festék színtartó, mosható, egy festés elegendő alapszínezés nélkül, csak hideg vízzel keverve azonnal használható — méreg és pormentes. A legalkalmasabb festőszer homlokzatra. Faépitményekre u.: m. csűrőkre, Pavillonokra, kerítésekre stb. Minden színárnyalatban hapható, négyzetméterenként csak 5 fillér.

Mintakönyvet és árjegyséket díjmentesen és ingyen küld:

Kronsteiner Károly, Wien, III., Hauptstrasse 120.

Főlerakat Csikszeredában: Michna Rezső és vejénél.

2-10

Szabó Lajosné

CSIKSZEREDA,
KOSSUTH LAJOS-UTCA.

hölgyfodrász és hajmunka termében mindennap délután higienikus fejmosás villany-száritással (meleglevegővel).

72-

Szám 70—914.

2-2

kb.

Árverési hirdetmény.

I. Csikszenttamás község közbirtokossága a tulajdonát képező és Csikmadaras II. R. „Barát” nevű erdő részben fekvő 170 hold kiterjedésű területen levő 31597 m³ tiszta haszonfatömege 272.285 korona kikiáltási árral.

II. Csikmadaras II. R. „Boty” nevű erdő részben mintegy 20 holdon száralva kijelölt 1166 m³ tiszta haszonfa tömege 8262 korona kikiáltási árral nyilvános árverést hirdet.

A hirdetett árverés Csikszenttamás község házában folyó évi április hó 25-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Bánátpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Részletes feltételek alólírt birtokosságnál és a szépvízi járási erdőgondnokságnál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Oly ajánlatok, melyek jelen feltételektől eltérnek, vagy bánátpénzzel ellátva nincsenek el nem fogadtnak.

Utóajánlatokat figyelembe nem veszünk.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnöknél nyújtandók be.

Csikszenttamás, 1914. április hó 7-én.

Tóth László,
jegyző.

Balogh Ignác,
elnök.

Szám 177—1914.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közli, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1895. sz. végzése folytán dr. Keleti Mór ügyvéd által képviselt Wellenkinaky Gotlib, Gesvint-féle végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 239 korona 25 fillér, 16 korona 80 fillér követelés s járuléai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 700 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1895. sz. végzésével a további eljárás elrendeltét, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán Szépvízen leendő megtartása határidőül 1914. évi április hó 18. napjának délutáni 3 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: Társaskocsi a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adtni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1914. évi március hó 14. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Máthé Józsefné, női-divatkalap- és kézimunka üzlete, Csikszereda. A Kossuth vendéglővel szemben.

Kézimunkák készítését és női kalapok átalakítását a legújabb divat szerint elvállalja. — Tanuló leányok felvétetnek.

A BÜRGER-FÉLE

„APOSTOL” BIO-MALÁTA-SÖR

a legjobb müncheni tápsörökkel vetekedik, kellemes ízű, maláta dus. Különösen tápláló anyáknak és álmatlanságban szenvedőknek ajánlható.

Gyártja BÜRGER ALBERT sörfőzdője, Marosvásárhelyt.

Csikszeredában képviselve:

Fenyves Aladár sör-nagykereskedő által.

Kapható: Nagy Gyula ur fűszer- és csemege üzletében. Valamennyi jobb kávéház és vendéglőben és naponként frissen csapolva az „Európa” vendéglőben.

69—

Tisztelettel értesitem Csikszereda város és vidéke asztalos mestereit és közönségét, hogy Csikszeredában (Id. Hajnó József ur házában) a Rákóczi-utca 31. szám alatt

disz-műsztergályos műhelyet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a leg-szakosabb és legfinomabb kivitelben — Készítek tutor diszeket, függöny-tartókat, ruha-fogasokat, zongora-székeket, szobor-, virág- és könyv-ábrányokat, kugli- és biliárdgolyókat és tekéket stb. Javitok hangszereket és mindenféle szakmába vágó cikkeket.

Vidéki megrendeléseket is a legpontosabban eszközölök.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel:

Vaszi Péter, disz-műsztergályos.

21—52

I ADVISE TO USE

AMERICAN DOLLAR POWDER

Kapható mindenütt!

A tavaszi időjárás káros határait ellen az arent csak az

AMERIKAI DOLLÁR

: : PUDER : :

oltalmazza meg!

5 színben, kapható mindenütt 5, 3 és 1 koronáért.

8—26

Építkezők figyelmébe!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a mai naptól kezdődőleg, Csikszeredában a már több éven át fennálló építési anyag- és cementáru raktáromat

ÉPÍTÉSI ÉS TERVEZÉSI IRODAVAL KIBŐVITVE

tovább vezetni óhajtom, mielőtt a tisztelt építési szándékozók építkezéseiket megkezdénék a saját érdekeikben építési irodámat felkeresni méltóztatassanak, mivel a mai kor igényeinek megfelelően, minden e szakmába vágó építkezést és tervezést a legmesszebbmenő versenyképességgel modern kivitelben, pontos szavatosság mellett vállalhatom el, felvilágosításokat minden kötelezettség nélkül, bármely időbe, minden építési szándékozónak díjtalanul rendelkezésére állok. Kiváló tisztelettel

Nagymihály Sándor, építési vállalkozó

Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca. Távbeszélő 46. szám.

7—43

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 23. szám alatti saját házámban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt csinos kivitelben, olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szülőségét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS UR SZÁNKÓKAT.

Végül a n. é. közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakmába vágó munkák javítását elvállalom. Magamot a mélyen tisztelt közönség jóindulatú pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos Csikszeredában.

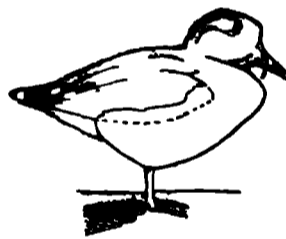
9—26

Tanárok, tanítók és más érdeklődők figyelmébe!

ÉP MOST JELENT MEG:

„A MADÁRTÖMÉSZET KÉZIKÖNYVE”

című munka, melyből a madártömeszetet bárki elsajátíthatja.

A 131 oldalon megírt munkát Szemere László, az ornithológiai központ volt. tisztviselője, a szögödi Madártani Alomás (madártömő intézet) tulajdonosa írta. Illusztrálva van dr. Szilágyi Tibor és szerző fényképfelvételeivel és rajzaival. A könyvnek más irányú használhatósága is van, amennyiben benne a különféle magyarországi madártani szakírók által használt madárnevek tisztázva vannak egyeztető betűsorosokkal.

Kapható Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszeredában.

Ára 2 korona 40 fillér frankó.

Uj temetkezési vállalat!

Uj temetkezési vállalat!

Értesítés! Alállított mély tisztelettel értesítem Csikszereda és vidéke mélyen tisztelt közönségét, hogy Csikszeredában az Apafi Mihály-utca 32. b. szám alatt a kir. közegegyes ur irodája mellett

EGY MODERN TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT LÉTESITTEM,

hol a leggyorsabbtól a legkényesebb igényeknek megfelelő kivitelben rendezek temetéseket, kiköszöröztök gyászkoost, gyertyatartókat és más felszereléseket. Állandóan raktáron tartok sírköveket. Nagy választék mindenféle koporsóknak és szemfedelekben. Céлом mérsékelt árban tisztességes kiszolgálást nyújtani. B. pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

BIDERMANN VIKTOR, temetkezési vállalata.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.